

Afgørelser – Reg. nr.: 02372.00

Fredningen vedrører: Skonager Oldtidsagre

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

16-04-1958

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for**Ribe amterædsreds.**

—ooOoo—

Aar 1957 den 16. september kl. 14 3/4 holdt nævnet formanden dommer Helge Olrik, Varde, og sognerædsformand J. Jørgensen, Hæbjerg, møde paa matr. nr. 12 c Skonager by, Hæbjerg sogn.

Der foretoges:

J. nr. 27/57. Fredning af et areal med oldtids-agre (digevoldinger) paa matr. nr. 12 c Skonager by, Hæbjerg sogn.

For Nationalmuseet mødte overinspektør Therkil Mathiasen.

Skovrider Th. Nielsen, Guldager, mødte for ejeren af arealet, Det danske Hedeselskab, der har tilbudt fredning af arealet uden erstatning, men uden udgift for selskabet.

Der fremlagdes begæring af 2. juli 1957 fra Nationalmuseet

med kortskitse samt en af skovrider Th. Nielsen udfærdiget
skitse og tingbogsattest.

Besigtigelse fandt sted.

Arealet blev afgrænset saaledes:

Mod syd: Bakkloften,

" vest: Varde Aas dal,

" nord: Adgangsvejen til arealet,

" øst: et bælte af egeplantning.

Arealet vil være at afsætte paa et kort af en land-
inspekter paa nævnets bekostning.

Der var enighed om, at arealet fredes paa følgende
maade:

Arealet skal henligge uforandret, saaledes at de
spor af oldtidsagre (digevoldinger), der findes, bevares
saest muligt. Det maa ikke udyttes eller bebygges, og der
maa ikke beplantes eller anlægges veje eller graves grus.
Der maa ikke anbringes mæster udover den række, der findes.
Der maa ikke opføres boder eller skure eller andre indret-
ninger, der kan virke skæmmende. Selvsaaede træer vil være
at fjerne efter samraad med fredningsnævnet, og der gives
offentligheden adgang til arealet.

Therkild Mathiasen.

Jørgen Jørgensen.

Th. Nielsen.

Saaledes passeret.

Medet havet.

Helge Olrik.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET

RIBE AMTSAALYSEKONTORET

1958

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 02372.00

Dispensationer i perioden: 23-05-2002

FREDNINGSNÆVNET SCANNET
FOR
RIBE AMT

REG. NR. 2372.00

Rolfsgade 94 - 96,
6700 Esbjerg.

Tlf. 7913 6677

Dato: 23. maj 2002

J.nr.: 1/2002

Vedrørende pleje af fredede hedearaler i Gellerup plantage.

Ribe amt har ved brev af 4. januar 2002 forelagt fredningsnævnet en ansøgning fra Hedeselskabet om dispensation til at pleje det fredede hedearal matr. nr. 12 c Skonager by, Næsbjerg. Arealet, der ejes af Det Danske Haveselskab, er beliggende i den nordlige del af Gellerup plantage umiddelbart syd for Varde Å. Fredningen af arealet blev gennemført ved kendelse, afsagt af fredningsnævnet den 16. september 1957. Det fremgår af fredningsbestemmelserne for arealet, at det skal henligge uforandret, således at de spor af oldtidsagre (digevoldinger), der findes på arealet, bevares bedst muligt, og at arealet ikke må udnyttes eller bebygges, ligesom det heller ikke må beplantes m.v. Fredningsnævnet skal derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 meddele dispensation til plejens gennemførelse.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har besluttet at meddele Hedeselskabet den ansøgte dispensation.

Sagens baggrund:

Ved kendelsen, afsagt den 16. september 1957, blev matr. nr. 12 c Skonager by, Næsbjerg sogn fredet. I forbindelse med gennemførelsen af fredningen blev der pålagt det fredede areal følgende fredningsbestemmelser:

"Arealet skal henligge uforandret, saaledes at de spor af oldtidsagre (digevoldinger), der findes, bevares bedst muligt. Det maa ikke udnyttes eller bebygges, og der maa ikke beplantes eller anlægges veje eller graves grus. Der maa ikke anbringes master udover den række, der findes. Der maa ikke opføres boder eller skure eller andre indretninger, der kan virke skæmmende. Selvsaaede træer vil være at fjerne efter samraad med fredningsnævnet, og der gives offentligheden adgang til arealet."

I en ansøgning af 4. september 2001, modtaget den 12. samme måned i Helle Kommune, ansøgte Hedeselskabet om dispensation til at iværksætte plejeforanstaltninger på den nordlige del af matr. nr. 12 c Skonager By, Næsbjerg. I ansøgningen har Hedeselskabet anført:

"Heden blev sommeren 2000 angrebet af snudebille. Dette har medført at der er begyndt at indfinde sig græs (blåtop m.m.)

Hedeplejen vil blive gennemført ved vinterafgræsning med skotsk højlandskvæg.

Herved bliver græsset holdt nede og lyngen får mulighed for at foryngre sig"

Helle kommune videresendte den 3. oktober 2001 ansøgningen til Ribe amt, Natur - og Grundvandsafdelingen, med anbefaling af det ansøgte.

Ribe amt fremsendte ved et brev af 4. januar 2002 sagen til fredningsnævnet. I fremsendelsesbrevet har amtet blandt andet anført:

"

Ribe Amt kan anbefale den ønskede plejeforanstaltning på følgende vilkår:

1. Græsningstrykket skal løbende vurderes i samarbejde med amtets naturforvaltningskontor.
2. Eventuel tilskudsfordring må foretages på et nærmere aftalt sted i kanten af det fredede areal.
3. Offentlighedens adgang til arealet skal fortsat sikres.

Der er tale om et ca. 12 ha stort hedeareal, som delvis har udviklet sig bort fra den typiske lyngdominerede hedevegetation. Hedelyngen er delvis gået ud på grund af alder og angreb af Lyng-Bladbille og er nu blevet efterfulgt af en tilgroning med græsser.

Græsning er en plejemetode, som kan give gode resultater, både som led i retablering og vedligeholdelse af hedearealer.

Græsning med kvæg og får anvendes i vid udstrækning som led i landskabsplejen.

Kvægets græsningsmønster gør det velegnet - måske foretrukket - til de fleste plejeopgaver, idet vekslen mellem høj og lav vegetation giver tilfredsstillende ydre kår for mange dyr og planter.

Det er vigtigt, at man vælger den rigtige kødkvægrace, idet der er stor forskel på de enkelte kvægracers fødevalg og græsningsadfærd. Skotsk Højlandskvæg er velegnet til periodisk græsning (vintergræsning) på lynghede. Amtet mener, at hedepleje, der gennemføres efter ovennævnte metoder, med tiden vil fremme lyngtilgroningen på det omhandlede hedeareal....."

Fredningsnævnet anmodede herefter ved brev af 1. februar 2002 Ribe amt, Varde kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Skov- og Naturstyrelsen, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Kano - og kajakforbund og Landboretligt udvalg, Grindsted, om en udtalelse.

Høringsfristen udløb den 1. marts 2002.

Ved fristens udløb havde fredningsnævnet modtaget udtalelser fra Ribe amt, Varde Kommune og Landboretligt udvalg.

Ribe amt har blandt andet anført i sin udtalelse, der er dateret den 13. februar 2002:

....."
Ved skrivelse af 4. januar 2002 har amtet beskrevet tilstanden på det omhandlede, fredede hedeareal. Man har endvidere gjort opmærksom på nødvendigheden af, at der iværksættes plejeforanstaltninger for at bevare lyngvegetationen. De på arealet værende fortidsminder såsom gravhøje og spor efter oldtidsagre (digevoldinger) er på grund af den kraftige græsvækst næsten helt udviskede.

Ved at gennemføre den ønskede græsning under iagttagelse af de i amtets brev af 4. januar 2002 stillede vilkår, vil de nævnte fortidsminder igen blive synlige i terrænet, idet den nuværende høje græsvegetation efterhånden vil blive erstattet af en lav, nyspirende lyngvegetation.

....."

Varde Kommune og Landboretligt udvalg har oplyst, at hverken kommune eller udvalget har bemærkninger til ansøgningen fra Hedeselskabet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningen af matr. nr. 12 c Skonager by, Næsbjerg, havde til formål at bevare sporene efter oldtidsagrene på de fredede arealer. Fredningskendelsen indeholder intet om, hvorledes formålet med fredningen af arealet kunne fastholdes, eller plejen af arealet. Det lægges til grund, at den kraftige græsvækst i området næsten har udvisket sporene efter oldtidsagrene og de gravhøje, som findes på det fredede areal. Da afgræsning af arealet vil holde græsset nede og samtidig forynge heden og dermed bidrage til, at sporene efter oldtidsagrene påny bliver synlige i landskabet, er det fredningsnævnets vurdering, at det ikke strider mod formålet med fredningen af hedearealet, at det afgræsses, så heden regenereres og sporene af gravhøjene og oldtidsagrene på ny bliver synlige i landskabet, dog på vilkår:

1. Græsningstrykket løbende skal vurderes i samarbejde med amtets naturforvaltningskontor.
2. Eventuel tilskudsfodring skal foretages efter amtets anvisninger på et nærmere aftalt sted i kanten af det fredede areal.
3. Hedeselskabet skal i samråd med amtet træffe de fornødne foranstaltninger, så offentlighedens adgang til arealet fortsat sikres.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Skov- og Naturstyrelsen, Ribe amtskommune, Helle Kommune, Varde Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, lokale foreninger og andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Plejeforanstaltningerne må derfor ikke sættes i gang, før klagefristen er udløbet.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før klagen er færdigbehandlet og afgørelsen stadfæstet af naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Vagn Kæstbjerg,
formand.

Skov- og Naturstyrelsen

1 kontor

Haraldsgade 53

2100 København Ø.